

DRUHÁ ČASŤ

ROZSAH ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI UHRÁDZANEJ NA ZÁKLADE VEREJNÉHO ZDRAVOTNÉHO POISTENIA

§ 2

Preventívne prehliadky

(1) Na základe verejného zdravotného poistenia sa plne uhrádzajú preventívne prehliadky, a to

- a) deväť preventívnych prehliadok poistenca verejného zdravotného poistenia (ďalej len „poistenec“) do jedného roku veku u lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, z toho najmenej tri preventívne prehliadky do troch mesiacov veku,
- b) jedna preventívna prehliadka poistenca vo veku 18 mesiacov u lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria,
- c) jedna preventívna prehliadka poistenca od troch rokov veku do 18 rokov veku raz za dva roky u lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria,
- d) jedna preventívna prehliadka poistenca od 18 rokov veku raz za dva roky u lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo alebo u lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecná starostlivosť o deti a dorast,⁵⁾
- e) jedna preventívna prehliadka poistenca do 18 rokov veku dva razy v kalendárnom roku u zubného lekára,
- f) jedna preventívna prehliadka poistenca od 18 rokov veku raz za rok u zubného lekára,
- g) dve preventívne prehliadky tehotnej poistenkyne u zubného lekára,
- h) jedna preventívna prehliadka poistenkyne od 18 rokov veku alebo od prvého tehotenstva raz za rok u lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore gynekológia a pôrodníctvo,
- i) jedna preventívna prehliadka tehotnej poistenkyne raz za mesiac a jedna preventívna prehliadka šesť týždňov po pôrode u lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore gynekológia a pôrodníctvo,
- j) jedna preventívna prehliadka poistenca od 50 rokov veku raz za tri roky alebo poistenca vo veku nad 40 rokov veku s hodnotami PSA $\leq 1,0$ ng/ml s výskytom karcinómu prostaty v prvostupňovom príbuzenstve raz za tri roky alebo poistenca nad 40 rokov veku s hodnotami PSA 1,1 ng/ml – 2,5 ng/ml s výskytom karcinómu prostaty v prvostupňovom príbuzenstve raz za dva roky alebo poistenca vo veku nad 40 rokov veku s hodnotami PSA 2,6 ng/ml – 4,0 ng/ml s výskytom karcinómu prostaty v prvostupňovom príbuzenstve raz za jeden rok u lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore urológia,
- k) jedna preventívna prehliadka poistenca, ktorý je evidovaným darcom krvi, darcom orgánov alebo tkanív,⁶⁾ raz za rok u lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo alebo u lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecná starostlivosť o deti a dorast,

- l) preventívne prehliadky a povinné pravidelné očkovanie osôb, ktoré dosiahli určený vek, povinné očkovanie osôb, ktoré sú vystavené zvýšenému nebezpečenstvu vybraných nákaz, a povinné mimoriadne očkovanie v rozsahu určenom alebo nariadenom orgánmi štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva^{6a)} na ochranu zdravia na predchádzanie prenosným ochoreniam⁷⁾
- m) jedna preventívna prehliadka konečníka a hrubého čreva kolonoskopom poistenca nad 50 rokov raz za desať rokov alebo poistenca so zvýšeným rizikom ochorenia na rakovinu hrubého čreva a konečníka bez vekového obmedzenia raz za päť rokov u lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore gastroenterológia alebo u lekára s certifikátom v certifikačnej pracovnej činnosti - diagnostická a intervenčná kolonoskopia.

(2) Na základe verejného zdravotného poistenia sa čiastočne uhrádza jedna preventívna prehliadka poistenca aktívneho v organizovanom športe do 18 rokov veku raz za rok v špecializačnom odbore telovýchovné lekárstvo.

(3) Poistenc uhradí poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti (ďalej len „poskytovateľ“), u ktorého absolvoval preventívnu prehliadku podľa odseku 2, plnú úhradu za poskytnuté zdravotné výkony. Na základe potvrdenia o úhrade mu zdravotná poisťovňa následne preplatí zodpovedajúcu výšku úhrady na základe verejného zdravotného poistenia.

(4) Rozsah zdravotných výkonov, ktoré sú súčasťou preventívnych prehliadok podľa odsekov 1 a 2, je uvedený v prílohe č. 2.

⁵⁾ § 8 ods. 2 zákona č. 576/2004 Z. z.

⁶⁾ § 39 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z. z.

^{6a)} § 3 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁷⁾ § 12 zákona č. 355/2007 Z. z.

Súvisiace právne predpisy:

zákon o zdravotnom poistení; zákon o zdravotných poisťovniach; zákon o zdravotnej starostlivosti; zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti; zákon o NZIS; zákon č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a príspevku na viac súčasne narodených detí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; zákon č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; transplantačný zákon; zákon o športe; nariadenie, ktorým sa vydáva Katalóg zdravotných výkonov; nariadenie o vydávaní Zoznamu neuhrádzaných alebo čiastočne uhrádzaných chorôb; nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 640/2008 Z. z. o verejnej mimimálnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov; nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, systave špecializačných odborov a systave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov; vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 74/2014 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam hlásení do národných zdravotných registrov, ich charakteristiky, podrobnosti o obsahu národných zdravotných registrov, postupe, metódach, okruhu spravodajských jednotiek a lehotách hlásení do národných zdravotných registrov v znení neskorších predpisov; vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 158/2015 Z. z. o požiadavkách na správnu prax prípravy transfúzných liekov v znení neskorších predpisov; vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 84/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú určujúce znaky jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení v znení neskorších predpisov

Literatúra:

DOLANSKÝ, H. 2019. *Preventivní prohlídky v primární ambulanci péči*. Praha : Nakladatelství Dr. Josef Raabe s. r. o., 2019, s. 18-39; FAIT, T. – VRABLÍK, M. – ČEŠKA, R. *Preventivní medicína*. 2008. Praha : Maxdorf Jessenius, 2008, s. 12-27; GESENHUES, S. – ZIESCHÉ, M. 2006. *Vademecum lékaře. Všeobecné praktické lékařství*. Praha : Galén, 2006, s. 227, 507; HUMENÍK, I. – KOVÁČ, P. 2023. *Zákon o zdravotnej starostlivosti. Komentár*. 2. vyd. Bratislava : C. H. Beck, 2015, s. 49-52; LYSI-NOVÁ, M. a kol. 2015. Novorodenecký skrining v súčasnosti. In *Pediatrica pre prax*. 2015, roč. 16, č. 5, s. 188-191; SCHVARZOVÁ, K. 2018. P2PSA a index zdravej prostaty PHI. In *Unilabs.sk*. [online]. [cit. 2023-03-12]. Dostupné na: <<https://www.unilabs.sk/clanky-invito/p2psa-index-zdravej-prostaty-phi/>>; ZAVÁZALOVÁ, H. a kol. *Sociální lékařství a veřejné zdravotnictví*. Praha : Karolinum, 2002, s. 44.

K § 2

V súlade s § 2 ods. 1 zákona o zdravotnej starostlivosti je prevencia súčasťou zdravotnej starostlivosti; zdravotná starostlivosť zahŕňa aj diagnostiku, liečbu, dispenzarizáciu, biomedicínsky výskum, ošetrovateľskú starostlivosť, pôrodnú asistenciu a prepravu. Prevencia nie je zvláštnym odborom medicíny, ale je integrálnou súčasťou poskytovania zdravotnej starostlivosti v rôznych odboroch.¹⁹

Pod prevenciu rozumieme súbor činností zameraných najmä na predchádzanie vzniku chorôb a zhoršovania zdravia na individuálnej a populačnej úrovni. Prevencia sa v rámci zdravotnej starostlivosti delí na primárnu, sekundárnu a terciárnu. Primárna prevencia sa koncentruje na upevňovanie zdravia, posilnenie obranyschopnosti a zníženie pravdepodobnosti výskytu chorôb u asymptomatických jedincov, ktorí nepocitujú príznaky žiadnej choroby. Aktivity vykonávané v rámci primárnej prevencie sa sústreďujú napríklad na zmiernenie dopadov socioekonomických determinantov zdravia, poskytovanie informácií a konzultácií o zdravom životnom štýle a správnych hygienických návykoch; primárnou prevenciou je aj očkovanie. Sekundárna prevencia sa zameriava na zachytenie chorôb vo včasnom štádiu, ako aj na predchádzanie návratu choroby alebo jej prechodu do akútneho štádia. Tým možno predísť vzniku závažných klinických prejavov, zhoršovaniu zdravotného stavu, komplikáciám a smrti pacienta. Úspešnosť liečby v skorých štádiách choroby je zvyčajne vyššia, liečba je menej náročná pre pacienta a náklady na ňu sú spravidla nižšie. Takouto formou prevencie vo vzťahu k chronickému ochoreniu je aj dispenzarizácia – pravidelné sledovanie pacienta s určitou chorobou s cieľom predísť zhoršeniu jeho zdravotného stavu. Cieľom terciárnej prevencie je návrat zdravia u osôb, ktoré prekonalí nejakú chorobu.

Preventívne prehliadky a skriningové programy sa vykonávajú v rámci sekundárnej prevencie. Preventívne prehliadky slúžia na vyhľadávanie celospoločensky najzávažnejších chorôb, identifikáciu osôb s ohrozeným alebo narušeným zdravím a na zhodnotenie zdravotného stavu určitých skupín obyvateľstva (napr. detí a dorast, zamestnanci na rizikových pracoviskách). Skrining je organizovaný proces zameraný na záchyt konkrétnych ochorení u konkrétne definovanej časti populácie. Súčasťou skriningu je aktívne vyhľadávanie a diagnostika vybraného ochorenia v čo najrannejšom štádiu. Očakávaným výsledkom skriningu je významné zníženie mortality sledovanej časti populácie z dôvodu danej choroby.²⁰

Na základe komentovaného ustanovenia sú z verejného zdravotného poistenia plne hrazené preventívne prehliadky vykonávané lekármi so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo, zubné lekárstvo, gynekológia a pôrodníctvo, urológia, a u lekára

¹⁹ FAIT, T. – VRABLÍK, M. – ČEŠKA, R. *Preventivní medicína*. 2008. Praha : Maxdorf Jessenius, 2008, s. 12.

²⁰ ZAVÁZALOVÁ, H. a kol. *Sociální lékařství a veřejné zdravotnictví*. Praha : Karolinum, 2002, s. 44.

so špecializáciou v špecializačnom odbore gastroenterológia alebo u lekára s certifikátom v certifikačnej pracovnej činnosti – diagnostická a intervenčná kolonoskopia; čiastočne je hradená preventívna prehliadka u lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore športové lekárstvo. Podmienky získania spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania v jednotlivých špecializačných odboroch sú uvedené v nariadení vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.

Lekár s príslušnou špecializáciou vykonáva preventívne prehliadky v rámci poskytovania ambulantnej zdravotnej starostlivosti. Podľa § 7 ods. 1 zákona o zdravotnej starostlivosti sa ambulantná zdravotná starostlivosť člení na:

- všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre dospelých,
- všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dorast,
- špecializovanú ambulantnú starostlivosť gynekologickú,
- špecializovanú ambulantnú starostlivosť zubno-lekársku,
- špecializovanú zdravotnú starostlivosť inú, t. j. inú ako gynekologickú a zubno-lekársku,
- záchranú zdravotnú službu.

Zdravotná starostlivosť poskytovaná formou všeobecnej ambulantnej starostlivosti pre dospelých, všeobecnej ambulantnej starostlivosti pre deti a dorast, špecializovanej gynekologickej ambulantnej starostlivosti a špecializovanej zubno-lekárskej ambulantnej starostlivosti sa vykonáva v zdravotnom obvode určenom príslušným samosprávnym krajom (§ 2 ods. 22 zákona o zdravotnej starostlivosti). Zdravotný obvod tvorí zoznam určených obcí, ulíc, prípadne popisných čísel domov (§ 2 ods. 23 zákona o zdravotnej starostlivosti). Zdravotný obvod poskytovateľa všeobecnej ambulantnej starostlivosti je určený v rozsahu minimálnej siete poskytovateľov všeobecnej ambulantnej starostlivosti, čo je usporiadanie najmenšieho možného počtu lekárskejších miest a sesterejších miest u verejne dostupných poskytovateľov všeobecnej ambulantnej starostlivosti na príslušnom území, v takom počte a zložení, aby sa efektívne dostupná, plynulá, sústavná a odborná zdravotná starostlivosť, ako aj miestna dostupnosť a potrebná kapacita poskytovateľov všeobecnej ambulantnej starostlivosti (§ 5 ods. 6 zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti). Zdravotný obvod poskytovateľa špecializovanej gynekologickej ambulantnej starostlivosti a špecializovanej zubno-lekárskej ambulantnej starostlivosti sa určuje v rozsahu verejnej minimálnej siete; verejná minimálna sieť poskytovateľov je usporiadanie najmenšieho možného počtu verejne dostupných poskytovateľov na území SR alebo na území príslušného samosprávneho kraja alebo na území príslušného okresu v takom počte a zložení, aby sa zabezpečila efektívne dostupná, plynulá, sústavná a odborná zdravotná starostlivosť s prihliadnutím na počet poistencov príslušného územia vrátane novej odchýlky vo vzťahu ku geografickým a demografickým podmienkam príslušného územia, chorobnosť a úmrtnosť obyvateľov príslušného územia, vnútroštátnu migráciu a migráciu cudzincov a osôb bez štátnej príslušnosti na príslušnom území, a bezpečnosť štátu (§ 5 ods. 1 zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti). Konkrétne normatívy v rámci verejnej minimálnej siete sú uvedené v nariadení vlády Slovenskej republiky č. 640/2008 Z. z. o verejnej minimálnej sieti poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov. Zdravotná poisťovňa je povinná uzatvárať zmluvy o poskytovaní zdravotnej starostlivosti s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti najmenej v rozsahu verejnej minimálnej siete poskytovateľov; ak je verejná sieť poskytovateľov zdravotnej starostlivosti na príslušnom území menšia ako verejná minimálna sieť, je povinná uzatvárať zmluvy

o poskytovaní zdravotnej starostlivosti s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti v rozsahu verejnej siete poskytovateľov (§ 7 ods. 1 zákona o zdravotných poisťovniach). Zdravotná poisťovňa je tiež povinná uzatvoriť zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti s každým poskytovateľom všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti, ak má uzatvorenú dohodu o poskytovaní všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti najmenej s jedným jej poisťencom (§ 7 ods. 2 zákona o zdravotných poisťovniach).

Z uvedeného vyplýva, že každý poisťenec by mal mať dostupného minimálne jedného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ktorý mu môže poskytovať zdravotnú starostlivosť hradenú z verejného zdravotného poistenia vrátane preventívnych prehliadok. Ak tomu tak nie je, poisťenec sa môže obrátiť na príslušnú zdravotnú poisťovňu a samosprávny kraj. Povinnosťou zdravotnej poisťovne je zabezpečiť svojim poisťencom dostupnosť zdravotnej starostlivosti a nepretržitú dostupnosť všeobecnej ambulantnej zdravotnej starostlivosti, ambulantnej zdravotnej starostlivosti v špecializačnom odbore zubné lekárstvo a ústavnej zdravotnej starostlivosti v nemocnici v rozsahu verejnej minimálnej siete poskytovateľov [§ 15 ods. 1 písm. a) zákona o zdravotných poisťovniach]; povinnosť zdravotnej poisťovne zabezpečiť poisťencovi zdravotnú starostlivosť v rozsahu vymedzenom ZoRZS je ustanovená aj v § 25 ods. 2 písm. a) zákona o zdravotnom poistení. Povinnosťou samosprávneho kraja je určiť poskytovateľa zdravotnej starostlivosti osobe, ktorú ňou oslovený poskytovateľ odmietol, t. j. odmietol jej návrh na uzatvorenie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Dohoda o poskytovaní zdravotnej starostlivosti sa uzatvára pri poskytnutí akejkoľvek zdravotnej starostlivosti s výnimkou prípadov, keď zdravotnú starostlivosť možno poskytnúť bez informovaného súhlasu (t. j. v prípadoch uvedených v § 6 ods. 9 zákona o zdravotnej starostlivosti). Dohoda o poskytovaní všeobecnej ambulantnej starostlivosti sa uzatvára písomne, v ostatných prípadoch možno dohodu uzatvoriť aj ústne alebo konkludentne. Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti môže odmietnuť návrh na uzatvorenie dohody iba z troch dôvodov, a to neúnosného pracovného zaťaženia, osobného vzťahu s pacientom a výhrady vo svedomí, t. j. osobného presvedčenia zdravotníckeho pracovníka, ktorý má zdravotnú starostlivosť poskytovať; uplatnenie výhrady vo svedomí je možné iba v súvislosti s interrupciou, sterilizáciou a asistovanou reprodukciou. Poskytovateľ špecializovanej ambulantnej starostlivosti inej ako gynekologickej alebo zubno-lekárskej odmietne poistenca aj v prípade, ak všeobecný lekár poistenca poskytnutie špecializovanej ambulantnej starostlivosti písomne neodporučil (tzv. „výmenný lístok“), pretože iná špecializovaná ambulantná starostlivosť hradená na základe verejného zdravotného poistenia sa poskytuje na základe písomného odporúčania všeobecného lekára (§ 8 ods. 4 zákona o zdravotnej starostlivosti). Výnimkou sú prípady, keď sa odporúčanie nevyžaduje (§ 8 ods. 5 zákona o zdravotnej starostlivosti);²¹ na

²¹ Podľa § 8 ods. 5 zákona o zdravotnej starostlivosti *odporúčanie všeobecného lekára alebo elektronický záznam o odporúčaní lekára na špecializovanú ambulantnú starostlivosť podľa odseku 4 sa nevyžaduje a) na poskytnutie špecializovanej ambulantnej starostlivosti poskytovanej v špecializačnom odbore psychiatria, v špecializačnom odbore detská psychiatria, v špecializačnom odbore klinická psychológia, v špecializačnom odbore dermatovenerológia a v špecializačnom odbore oftalmológia, ak ide o predpísanie okuliarov, b) na každé ďalšie súvisiace poskytnutie špecializovanej zdravotnej starostlivosti, ktoré následne určí lekár špecialista, c) do 24 hodín od vzniku úrazu alebo inej náhlej zmeny zdravotného stavu osoby, ktorej sa poskytuje zdravotná starostlivosť, d) v prípade dispenzarizácie, e) v prípade ochranného ambulantného liečenia, f) na poskytnutie špecializovanej ambulantnej starostlivosti v doplnkových ordináčnych hodinách alebo v rámci domácej starostlivosti na žiadosť osoby podľa § 8 ods. 10.*

vykonanie preventívnej prehliadky urológom a gastroenterológom je odporúčanie potrebné. Ak poskytovateľ odmietne návrh na uzatvorenie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, príslušný samosprávny kraj preverí tieto skutočnosti na podnet osoby a bezodkladne určí, ktorý poskytovateľ s ňou uzatvorí takúto dohodu. Ak zistí, že odmietnutie uzatvorenia dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti nebolo opodstatnené, môže určiť aj poskytovateľa, ktorý návrh na uzatvorenie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti odmietol. Poskytovateľ sa podľa možnosti určí tak, aby bol čo najmenej vzdialený od bydliska alebo pracoviska osoby. Rozhodnutie lekára samosprávneho kraja je poskytovateľ povinný rešpektovať (§ 12 ods. 5 zákona o zdravotnej starostlivosti). Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti je povinný vykonávať preventívne prehliadky a skriningové programy v rozsahu a za podmienok ustanovených ZoRZS [§ 79 ods. 1 písm. ay) zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti]. Pri vykonávaní preventívnych prehliadok musí lekár postupovať v súlade s dosiaľ vydanými štandardnými postupmi na výkon prevencie, keďže zákon o zdravotnej starostlivosti v § 4 ods. 3 spája správne poskytnutie zdravotnej starostlivosti s dodržaním štandardných postupov, ktoré vydáva Ministerstvo zdravotníctva SR a zverejňuje ich na svojom webovom sídle [§ 45 ods. 1 písm. c) zákona o zdravotnej starostlivosti].²²

Na účely úhrad na základe verejného zdravotného poistenia ZoRZS v prílohe č. 2 rozlišuje dva druhy skriningu – oportúnny skrining a populačný skrining. Legálnu definíciu týchto pojmov nachádzame v § 2 ods. 7 zákona o zdravotnej starostlivosti, podľa ktorého oportúnny skrining je činnosťou zameranou na „zachytenie onkologickej choroby alebo zachytenie inej závažnej choroby vo včasnom štádiu alebo u zdanlivo zdravej bezpríznakovej populácie v rámci preventívnej prehliadky“. Populačný skrining je „organizovanou, kontinuálnou a vyhodnocovanou činnosťou zameranou na zachytenie onkologickej choroby alebo zachytenie inej závažnej choroby vo včasnom štádiu alebo u zdanlivo zdravej bezpríznakovej populácie v súlade s odporúčaniami odborných spoločností pre výkon skriningu; na populačný skrining pozýva indikovaný okruh poistencov zdravotná poisťovňa“. Povinnosť zdravotnej poisťovne pozývať svojich poistencov na populačný skrining a zasielať im štandardizovaný test, ak taký existuje, je upravená v § 6 ods. 1 písm. ad) zákona o zdravotných poisťovniach. Údaj o pozvaní poistenca na populačný skrining je zaznamenaný v účte poistenca vedenom zdravotnou poisťovňou [§ 16 ods. 2 písm. q) zákona o zdravotných poisťovniach]. Účelom pozývania je vytvoriť možnosť včasnej diagnostiky onkologických ochorení aj u tých poistencov, ktorí skriningové vyšetrenie neabsolvovali v rámci existujúceho systému preventívnych prehliadok.

V rámci prevencie onkologických ochorení je v SR realizovaný populačný a oportúnny skrining rakoviny prsníka, rakoviny krčka maternice a rakoviny konečníka a hrubého čreva. Zavedenie organizovaného populačného skriningu vybraných onkologických ochorení patrí medzi kľúčové ciele Národného onkologického programu Slovenskej republiky na roky 2018 až 2020, ktorý bol schválený vládou SR dňa 23. augusta 2018. Populačný skrining sa vykonáva podľa štandardných postupov vydaných Ministerstvom zdravotníctva SR, a to Štandardného postupu na výkon prevencie karcinómu prsníka metódou populačného skriningu – skriningová mamografia a Štandardného postupu na výkon prevencie kolorektálneho karcinómu metódou populačného

²² Dostupné na: <<https://www.standardnepostupy.sk/novy-zoznam-schvalenych-preventivnych-postupov-pppv/>>.

skríningu.²³ Koordináciu skríninových programov zabezpečuje Národný onkologický inštitút, ktorý je klinicko-výskumnou a vzdelávacou platformou zriadenou v auguste 2018 v Národnom onkologickom ústave v Bratislave. Údaje získané v rámci skríninových programov majú byť hlásené Národnému centru zdravotníckych informácií na účely vedenia Národného skríninového registra. Konkrétne hlásené údaje sú uvedené v prílohe č. 2, bod 14. zákona o NZIS. V praxi sa pozývanie poistencov realizuje od júna 2019. Ako je zrejmé z odpočtov Akčných plánov Národného onkologického programu za roky 2019 a 2020, ako aj z aktualizovaných Akčných plánov Národného onkologického programu na roky 2021 až 2025,²⁴ plné zavedenie skríninových programov do praxe si vyžiada viaceré aktivity zamerané na zlepšenie procesu pozývania poistencov, kvalitu skríninových testov, vykazovanie kódov výkonov a diagnóz, zabezpečenie dostupnosti údajov a následné hodnotenie skríninových programov, ako aj certifikáciu skríninových pracovísk.

Okrem skríningu rakoviny prsníka, krčka maternice a kolorektálneho karcinómu sa v SR vykonáva aj celoplošný novorodenecký skrínin zameraný na vyhládavanie vybraných chorôb v populácii novorodencov.²⁵

K písm. a)

Preventívna starostlivosť o deti a dorast sa zabezpečuje prostredníctvom sedemnástich preventívnych prehliadok poistencov do dovŕšenia 18 rokov a 364 dní, vykonávaných lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria. Cieľom preventívnej starostlivosti o deti a dorast je predísť poruchám vývoja a ovplyvniť rozvoj vážnych chorôb. Preto sú preventívne prehliadky načasované do kľúčových vývojových období pre včasný záchyt odchýlok v somatickej, neuropsychickej aj sociálnej oblasti.²⁶

Poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti je povinný po prepustení novonarodeného dieťaťa do domáceho prostredia odoslať lekársku prepúšťaciu správu dieťaťa všeobecnému lekárovi, ktorý poskytuje všeobecnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť pre deti a dorast, a ktorého uviedol zákonný zástupca dieťaťa ako lekára, s ktorým uzatvorí dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti pre dieťa. Ak zákonný zástupca dieťaťa takéhoto lekára neuviedol, prepúšťacia správa sa odošle poskytovateľovi pôsobiacemu v zdravotnom obvode podľa trvalého alebo prechodného pobytu matky [§ 79 ods. 1 písm. z) zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti]. Uzatvorenie dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti s poskytovateľom všeobecnej ambulantnej starostlivosti pre deti a dorast je jednou z podmienok priznania príspevku pri narodení dieťaťa [§ 3 ods. 3 písm. a) zákona č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a príspevku na viac súčasne narodených detí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov]. Zánik dohody o poskytovaní všeobecnej ambulantnej starostlivosti bez následného uzatvorenia novej dohody u poistenca do šiestich rokov veku je zdravotná

²³ Dostupné na: <<https://www.standardnepostupy.sk/standarty-skriningove/>>.

²⁴ Dokumenty súvisiace s Národným onkologickým programom sú dostupné na: <<https://www.noisk.sk/onas/narodny-onkologicky-program>>.

²⁵ LYSINOVÁ, M. a kol. 2015. Novorodenecký skrínin v súčasnosti. In *Pediatrica pre prax*. 2015, roč. 16, č. 5, s. 188-191.

²⁶ FAIT, T. – VRABLÍK, M. – ČEŠKA, R. *Preventivní medicína*. 2008. Praha : Maxdorf Jessenius, 2008, s. 28.

poisťovňa povinná oznámiť Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny na účely preverenia, či dieťa nie je vystavené ohrozeniu života, zdravia a neľudskému alebo zlému zaobchádzaniu (§ 25 ods. 6 zákona o zdravotnom poistení). Dodržiavanie preventívnych prehliadok v rozsahu ustanovenom ZoRZS je jedným zo znakov riadnej starostlivosti o dieťa na účely rodičovského príspevku (§ 3 ods. 3 zákona č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Sústavná a dôsledná starostlivosť o zdravie dieťaťa je súčasťou rodičovských práv a povinností [§ 28 ods. 1 písm. a) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov].

Náplň preventívnych prehliadok je vymedzená v prílohe č. 2 ZoRZS. Činnosti vykonané v rámci preventívnej prehliadky uvedené v prílohe č. 2 ZoRZS sú zdravotnej poisťovni vykazované ako jeden zdravotný výkon – preventívna prehliadka (kódy 142 – 149d v Katalógu zdravotných výkonov uvedeného v prílohe nariadenia, ktorým sa vydáva Katalóg zdravotných výkonov). Očkovanie sa vykazuje osobitne, aj keď sa kryje s termínom preventívnej prehliadky. Do jedného roku veku dieťaťa sa vykonáva deväť preventívnych prehliadok.

Prvá preventívna prehliadka – bazálne vyšetrenie novorodenca sa vykonáva v domácom prostredí do troch pracovných dní od doručenia prepúšťacej správy dieťaťa, ktoré je po narodení prepustené z ústavnej starostlivosti do domáceho prostredia poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti. Preventívna prehliadka zahŕňa komplexné pediatrické vyšetrenie vrátane kompletnej anamnézy, zhodnotenia správy od neonatológa a založenia zdravotnej dokumentácie. Pri vyšetrení sa posudzuje celkový stav dieťaťa, koža a svalový tonus. Hodnotí sa tvar a veľkosť veľkej fontanely, švy, obvod hlavy a hrudníka, oči, nos, ústna dutina a tvar podnebia, auskultačný (zistený posluškom) nález na srdci, stav pupka, slabiny, pulzacie tepien, stav semenníkov, symetria dolných končatín, pohyblivosť bedrových kĺbov a novorodenecké reflexy. Súčasťou prehliadky je aj poskytnutie poradenstva rodičom (resp. inému zákonnému zástupcovi dieťaťa v prípade, ak rodič nie je zákonným zástupcom) a podpora laktačného programu.

Druhá preventívna prehliadka sa vykonáva do 4. týždňa života. Zahŕňa zistenie anamnézy, vyšetrenie celkového stavu, antropometrické merania, vyšetrenie kože a svalového tonusu, vyšetrenie lymfatických uzlín. Hodnotí sa tvar a veľkosť fontanely, záhlavie, obvod hlavy a hrudníka, oči, nos, ústna dutina a tvar podnebia, tvar a pohyblivosť krku, lymfatické uzliny, fyzikálny nález na srdci a pľúcach, veľkosť pečene a stav pupka, slabiny, pulzacie tepien, stav semenníkov, symetria dolných končatín, pohyblivosť bedrových kĺbov. Vyšetří sa psychomotorický vývin; pri vyšetrení psychomotorického vývinu sa postupuje podľa štandardného postupu Štandard vyšetrení psychomotorického vývinu detí pri 2. až 11. preventívnej prehliadke v primárnej starostlivosti – 1. revízia.²⁷ Súčasťou prehliadky je aj poskytnutie poradenstva rodičom a podpora laktačného programu.

Tretia preventívna prehliadka sa vykonáva v 5. až 7. týždni života. Prehliadka zahŕňa zistenie anamnézy, vyšetrenie celkového stavu, antropometrické merania, vyšetrenie kože a svalového tonusu, vyšetrenie lymfatických uzlín. Hodnotí sa tvar a veľkosť fontanely, záhlavie, obvod hlavy a hrudníka, oči, nos, ústna dutina a tvar podnebia, tvar a pohyblivosť krku, lymfatické uzliny, fyzikálny nález na srdci a pľúcach, veľkosť pečene a stav

²⁷ Dostupný na: <<https://www.standardnepostupy.sk/standardy-primarna-pediatria/>>.

pupka, slabiny, pulzácie tepien, stav semenníkov, symetria dolných končatín, pohyblivosť bedrových kĺbov. Vyšetří sa psychomotorický vývin. Súčasťou prehliadky je aj poskytnutie poradenstva rodičom a podpora laktačného programu.

Štvrtá preventívna prehliadka sa vykonáva v 8. až 10. týždni života. Prehliadka zahŕňa zistenie anamnézy, vyšetrenie celkového stavu, antropometrické merania, vyšetrenie kože a svalového tonusu, vyšetrenie lymfatických uzlín. Hodnotí sa tvar a veľkosť fontanely, záhlavie, obvod hlavy a hrudníka, oči, nos, ústna dutina, tvar a pohyblivosť krku, lymfatické uzliny, fyzikálny nález na srdci a pľúcach, veľkosť pečene a stav pupka, slabiny, pulzácie tepien, stav semenníkov, symetria dolných končatín, pohyblivosť bedrových kĺbov. Vyšetří sa psychomotorický vývin. Zhodnotia sa jazvy po BCG očkovaní proti tuberkulóze, a výsledky ultrazvukového vyšetrenia bedrových kĺbov u dojčiat vykonávaného v 8. až 10. týždni života. Súčasťou prehliadky je aj poskytnutie poradenstva rodičom a podpora laktačného programu.

Piata preventívna prehliadka sa vykonáva v 3. až 4. mesiaci života. Prehliadka zahŕňa anamnézu, vyšetrenie celkového stavu, antropometrické merania, vyšetrenie kože a svalového tonusu, vyšetrenie lymfatických uzlín. Hodnotí sa tvar a veľkosť fontanely, záhlavie, obvod hlavy a hrudníka, oči, nos, ústna dutina, tvar a pohyblivosť krku, lymfatické uzliny, fyzikálny nález na srdci a pľúcach, veľkosť pečene a stav pupka; slabiny, pulzácie tepien, stav pohlavných orgánov, symetria dolných končatín, pohyblivosť bedrových kĺbov. Vyšetří sa psychomotorický vývin. Súčasťou prehliadky je aj poskytnutie poradenstva rodičom a podpora laktačného programu.

Šiesta preventívna prehliadka sa vykonáva v 5. až 6. mesiaci života. Prehliadka zahŕňa anamnézu, vyšetrenie celkového stavu, antropometrické merania, vyšetrenie kože a svalového tonusu, vyšetrenie lymfatických uzlín. Hodnotí sa tvar a veľkosť fontanely, záhlavie, obvod hlavy a hrudníka, oči, nos, ústna dutina, tvar a pohyblivosť krku, lymfatické uzliny, fyzikálny nález na srdci a pľúcach, veľkosť pečene a stav pupka, slabiny, pulzácie tepien, stav pohlavných orgánov, symetria dolných končatín, pohyblivosť. Vyšetří sa psychomotorický vývin, orientačne sa vyšetří sluch a reakcie očí. Odoberie sa moč na laboratórne vyšetrenie kompletného dôkazu základných patologických súčastí moču a na laboratórne vyšetrenie močového sedimentu semikvantitatívne, t. j. zahŕňajúce stanovenie pH moču, dôkaz bielkovín, glukózy, ketolátok, žltých farbív bilirubínu a urobilinogénu a dôkaz krvi v moči. Súčasťou prehliadky je aj poskytnutie poradenstva rodičom a podpora laktačného programu.

Siedma preventívna prehliadka sa vykonáva v 7. až 8. mesiaci života. Prehliadka zahŕňa anamnézu, vyšetrenie celkového stavu, antropometrické merania, vyšetrenie kože a svalového tonusu, vyšetrenie lymfatických uzlín. Hodnotí sa tvar a veľkosť fontanely, záhlavie, obvod hlavy a hrudníka, oči, nos, ústna dutina, stav dentície (chrupu), tvar a pohyblivosť krku, lymfatické uzliny; fyzikálny nález na srdci a pľúcach, veľkosť pečene a stav pupka, slabiny, pulzácie tepien, stav pohlavných orgánov, symetria dolných končatín a pohyblivosť. Vyšetří sa psychomotorický vývin. Orientačne sa vyšetří sluch a zrková ostrosť. Súčasťou prehliadky je aj poskytnutie poradenstva rodičom vrátane informácie o fluorizácii zubov a podpora laktačného programu.

Ôsma preventívna prehliadka sa vykonáva v 9. až 10. mesiaci života. Prehliadka zahŕňa anamnézu, vyšetrenie celkového stavu, antropometrické merania, vyšetrenie kože a svalového tonusu, vyšetrenie lymfatických uzlín. Hodnotí sa tvar a veľkosť fontanely, záhlavie, obvod hlavy a hrudníka, oči, nos, ústna dutina, stav dentície (chrupu), tvar a pohyblivosť krku, lymfatické uzliny, fyzikálny nález na srdci a pľúcach, veľkosť pečene

a stav pupka, slabiny, pulzácie tepien, stav pohlavných orgánov, symetria dolných končatín a pohyblivosť. Vyšetří sa psychomotorický vývin. Orientačne sa vyšetří sluch a zraková ostrosť. Súčasťou prehliadky je aj poskytnutie poradenstva rodičom vrátane informácie o fluorizácii zubov a podpora laktačného programu.

Deväť preventívna prehliadka sa vykonáva v 11. až 12. mesiaci života. Prehliadka zahŕňa anamnézu, vyšetrenie celkového stavu, antropometrické merania, vyšetrenie kože a svalového tonusu, vyšetrenie lymfatických uzlín. Hodnotí sa tvar a veľkosť fontanely, záhlavie, obvod hlavy a hrudníka, oči, nos, ústna dutina, stav dentície (chrupu), tvar a pohyblivosť krku, lymfatické uzliny, fyzikálny nález na srdci a pľúcach, veľkosť pečene a stav pupka, slabiny, pulzácie tepien, stav pohlavných orgánov; symetria dolných končatín a pohyblivosť. Vyšetří sa psychomotorický vývin. Orientačne sa vyšetří sluch a zraková ostrosť. Súčasťou prehliadky je poskytnutie poradenstva rodičom o potrebe prvej preventívnej prehliadky ústnej dutiny dieťaťa u zubného lekára [bližšie pozri komentár k § 2 ods. 1 písm. e) ZoRZS] a podpora laktačného programu.

K písm. b)

Preventívna starostlivosť o deti a dorast sa realizuje prostredníctvom sedemnástich preventívnych prehliadok poistencov do dovŕšenia 18 rokov a 364 dní, vykonávaných lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria. Deväť z týchto sedemnástich preventívnych prehliadok sa vykonáva do jedného roku veku dieťaťa [bližšie pozri komentár k § 2 ods. 1 písm. a) ZoRZS]. Desiata preventívna prehliadka sa podľa komentovaného ustanovenia vykonáva v 18. mesiaci života. Podľa prílohy č. 2 ZoRZS upravujúcej náplň preventívnych prehliadok sa však táto preventívna prehliadka vykonáva v 15. mesiaci života dieťaťa. Uvedený vek je v prílohe č. 2 stanovený ako indikačné obmedzenie, t. j. podmienka úhrady tejto preventívnej prehliadky na základe verejného zdravotného poistenia. Náplň preventívnej prehliadky je vymedzená v prílohe č. 2 ZoRZS. Činnosti vykonané v rámci preventívnej prehliadky uvedené v prílohe č. 2 ZoRZS sú zdravotnej poisťovni vykazované ako jeden zdravotný výkon – 10. preventívna prehliadka (kód 146c v Katalógu zdravotných výkonov uvedeného v prílohe nariadenia, ktorým sa vydáva Katalóg zdravotných výkonov). Podľa Katalógu zdravotných výkonov sa tento zdravotný výkon vykazuje v 18. mesiaci života dieťaťa. Diskrepanciu medzi komentovaným ustanovením a Katalógom zdravotných výkonov na jednej strane a prílohou č. 2 ZoRZS na strane druhej možno považovať za prejav nedôslednosti pri tvorbe právnych predpisov, ktorá je pre oblasť zdravotníckej legislatívy žiaľ pomerne typická.

Desiata preventívna prehliadka zahŕňa anamnézu, vyšetrenie celkového stavu, antropometrické merania, vyšetrenie kože a svalového tonusu, vyšetrenie lymfatických uzlín. Hodnotí sa tvar a veľkosť fontanely, záhlavie, obvod hlavy a hrudníka, oči, nos, ústna dutina, stav dentície (chrupu) tvar a pohyblivosť krku, lymfatické uzliny, fyzikálny nález na srdci a pľúcach, veľkosť pečene a stav pupka, slabiny, pulzácie tepien, stav pohlavných orgánov, symetria dolných končatín a pohyblivosť. Vyšetří sa psychomotorický vývin; pri vyšetrení psychomotorického vývinu sa postupuje podľa štandardného postupu Štandard vyšetrení psychomotorického vývinu detí pri 2. až 11. preventívnej prehliadke v primárnej starostlivosti – 1. revízia.²⁸ Orientačne sa vyšetří sluch a zraková ostrosť. Súčasťou

²⁸ Dostupný na: <<https://www.standardnepostupy.sk/standardy-primarna-pediatria/>>.

preventívnej prehliadky je aj vyžiadanie informácie od rodiča (resp. iného zákonného zástupcu dieťaťa v prípade, ak rodič nie je zákonným zástupcom) o absolvovaní preventívnej prehliadky ústnej dutiny dieťaťa u zubného lekára [(bližšie pozri komentár k § 2 ods. 1 písm. e) ZoRZS] a podpora laktačného programu.

K písm. c)

Preventívna starostlivosť o deti a dorast sa realizuje prostredníctvom sedemnástich preventívnych prehliadok poistencov do dovŕšenia 18 rokov a 364 dní, vykonávaných lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria. Sedem z týchto prehliadok (11. až 17. preventívna prehliadka) sa vykonáva raz za dva roky od troch rokov života poistenca. Obsahom preventívnych prehliadok je komplexné pediatrické vyšetrenie zahŕňajúce aj poradenstvo rodičom. Konkrétna náplň jednotlivých preventívnych prehliadok a vek poistenca, v ktorom majú byť vykonané, sú uvedené v prílohe č. 2 ZoRZS. Činnosti vykonané v rámci preventívnych prehliadok uvedené v prílohe č. 2 ZoRZS sú zdravotnej poisťovni vykazované ako jeden zdravotný výkon – preventívna prehliadka (kódy 148 – 149d v Katalógu zdravotných výkonov uvedeného v prílohe nariadenia, ktorým sa vydáva Katalóg zdravotných výkonov). Pravidelné povinné očkovanie sa vyказuje osobitne, aj keď sa kryje s termínom preventívnej prehliadky. Ak sa nemohlo očkovanie vykonať pre zdravotný stav dieťaťa, kontraindikácie očkovania alebo iné závažné príčiny, vykoná sa po odstránení všetkých príčin, ktoré očkovanie znemožnili (k očkovaniu bližšie pozri komentár k § 3 ods. 8 ZoRZS).

V poradí 11. preventívna prehliadka sa vykonáva v 3. roku života dieťaťa. Prehliadka zahŕňa zistenie anamnézy od rodičov so zameraním na nové anamnestické údaje, kompletné pediatrické vyšetrenie, vyšetrenie celkového stavu, antropometrické merania, overenie laterality (ľavák, pravák), overenie znalosti farieb, odmeranie krvného tlaku, vyšetrenie reči a slovnej zásoby, vyšetrenie sluchu, kontrolu chrčtice a kontrolu genitálu, posúdenie psychického vývoja, zhodnotenie sociálnej situácie, ako aj odber moču na laboratórne vyšetrenie základných patologických súčastí moču (kompletný dôkaz) a laboratórne vyšetrenie močového sedimentu (semikvantitatívne), t. j. zahŕňajúce stanovenie pH moču, dôkaz bielkovín, glukózy, ketolátok, žlčových farbív bilirubínu a urobilino génu a dôkaz krvi v moči. Pri vyšetrení psychomotorického vývinu sa postupuje podľa štandardného postupu Štandard vyšetrení psychomotorického vývinu detí pri 2. až 11. preventívnej prehliadke v primárnej starostlivosti – 1. revízia.²⁹ Súčasťou prehliadky je poskytnutie poradenstva rodičom (resp. inému zákonnému zástupcovi dieťaťa v prípade, ak rodič nie je zákonným zástupcom) vrátane poradenstva v oblasti výživy a odoslanie dieťaťa na potrebné odborné vyšetrenia; vystavenie odporúčania na poskytnutie špecializovanej ambulantnej starostlivosti je vždy súčasťou zdravotného výkonu, a preto nemôže byť vykazované a uhrádzané samostatne [bližšie pozri komentár k § 3 ods. 4 písm. c) ZoRZS].

V poradí 12. preventívna prehliadka sa vykonáva v 5. roku života dieťaťa. Prehliadka zahŕňa rozhovor s rodičmi zameraný na nové anamnestické údaje, antropometrické merania, vyšetrenie zamerané na posúdenie celkového stavu dieťaťa, kompletné pediatrické fyzikálne vyšetrenie, hodnotenie psychomotorického vývoja, vyšetrenie zrakovej ostrosti

²⁹ Dostupný na: <<http://www.standardnepostupy.sk/standardy-primarna-pediatria/>>.

a sluchu, vyšetrenie tlaku krvi, vyšetrenie znalosti farieb a ich slovné označenie, udržiavanie telesnej čistoty, zhodnotenie sociálnej situácie, posúdenie zaradenia dieťaťa do kolektívu, ako aj odber moču na laboratórne vyšetrenie základných patologických súčastí moču (kompletný dôkaz) a laboratórne vyšetrenie močového sedimentu (semikvantitatívne). Súčasťou prehliadky je poskytnutie poradenstva rodičom vrátane poradenstva v oblasti výživy.

V poradí 13. preventívna prehliadka sa vykonáva v 6. roku života; u detí, ktoré nastúpili v 6. rokoch do školy sa vykonáva v 7. roku života. Prehliadka zahŕňa rozhovor s rodičmi zameraný na nové anamnestické údaje, antropometrické merania, vyšetrenie zamerané na posúdenie celkového stavu dieťaťa, kompletne pediatrické fyzikálne vyšetrenie, hodnotenie psychomotorického vývoja, vyšetrenie tlaku krvi, vyšetrenie znalosti farieb a ich slovného označenia, vyšetrenie zrakovej ostrosti a sluchu, posúdenie školskej zrelosti, posúdenie zdravotnej schopnosti vo vzťahu k povinnej školskej telesnej výchove, zhodnotenie sociálnej situácie, ako aj odber moču na laboratórne vyšetrenie základných patologických súčastí moču (kompletný dôkaz) a laboratórne vyšetrenie močového sedimentu (semikvantitatívne). Súčasťou prehliadky je poskytnutie poradenstva rodičom.

V poradí 14. preventívna prehliadka sa vykonáva v 9. roku života. Prehliadka zahŕňa antropometrické merania, vyšetrenie zamerané na posúdenie celkového stavu dieťaťa, kompletne pediatrické fyzikálne vyšetrenie, vyšetrenie zrakovej ostrosti, vyšetrenie sluchu, vyšetrenie tlaku krvi, sledovanie úrovne v škole, zhodnotenie sociálnej situácie, ako aj odber moču na laboratórne vyšetrenie základných patologických súčastí moču (kompletný dôkaz) a laboratórne vyšetrenie močového sedimentu (semikvantitatívne). Súčasťou prehliadky je poskytnutie poradenstva rodičom.

V poradí 15. preventívna prehliadka sa vykonáva v 11. roku života. Prehliadka zahŕňa antropometrické merania, vyšetrenie zamerané na posúdenie celkového stavu dieťaťa, kompletne pediatrické fyzikálne vyšetrenie, vyšetrenie zamerané na deformity chrbtice, deformity nôh, posúdenie pohlavného vývoja, vyšetrenie zrakovej ostrosti, vyšetrenie sluchu, vyšetrenie tlaku krvi, posúdenie zdravotnej schopnosti vo vzťahu k povinnej školskej telesnej výchove, vyšetrenie zamerané na poruchy správania, zhodnotenie sociálnej situácie a odber moču a krvi na laboratórne vyšetrenie vykonávané v 11. roku života, t. j. základné patologické súčasti moču (kompletný dôkaz), močový sediment (semikvantitatívne), celkový cholesterol, celkový cholesterol v kapilárnej krvi (REP), sedimentácia erytrocytov (FW). Súčasťou prehliadky je poskytnutie poradenstva rodičom.

V poradí 16. preventívna prehliadka sa vykonáva v 13. roku života dieťaťa. Prehliadka zahŕňa antropometrické merania, vyšetrenie zamerané na posúdenie celkového stavu dieťaťa, kompletne pediatrické fyzikálne vyšetrenie, vyšetrenie zamerané na deformity chrbtice, deformity nôh, posúdenie pohlavného vývoja, vyšetrenie zrakovej ostrosti, vyšetrenie sluchu, vyšetrenie tlaku krvi, posúdenie zdravotnej schopnosti vo vzťahu k povinnej školskej telesnej výchove, pohovor s rodičmi o otázke vhodnej voľby povolania a posúdenie prípadnej zmeny pracovnej schopnosti, zhodnotenie sociálnej situácie rodiny, ako aj odber moču na laboratórne vyšetrenie základných patologických súčastí moču (kompletný dôkaz) a laboratórne vyšetrenie močového sedimentu (semikvantitatívne).

V poradí 17. preventívna prehliadka sa vykonáva v 15. roku života poistenca. Prehliadka zahŕňa antropometrické merania, vyšetrenie zamerané na posúdenie celkového stavu dieťaťa, kompletne pediatrické fyzikálne vyšetrenie so záverom, posúdenie pohlavného

vývoja, vyšetrenie zrakovej ostrosti, vyšetrenie sluchu, vyšetrenie tlaku krvi a záverečné hodnotenie celkového zdravotného stavu, spisanie epikrízy a odchýlok a porúch od normy a odber moču na laboratórne vyšetrenie základných patologických súčastí moču (kompletný dôkaz) a močového sedimentu (semikvantitatívne). Súčasťou prehliadky je aj poskytnutie poradenstva rodičom.

K písm. d)

Náplň preventívnych prehliadok je vymedzená v prílohe č. 2 ZoRZS. Činnosti vykonané v rámci preventívnej prehliadky dospelého poistenca u všeobecného lekára uvedené v prílohe č. 2 ZoRZS sú zdravotnej poisťovni vykazované ako jeden zdravotný výkon – základná preventívna prehliadka (kód 160 v Katalógu zdravotných výkonov uvedeného v prílohe nariadenia, ktorým sa vydáva Katalóg zdravotných výkonov). Očkovanie sa vykazuje osobitne, aj keď sa kryje s termínom preventívnej prehliadky.

V súlade s prílohou č. 2 ZoRZS, základná preventívna prehliadka zahŕňa:

- komplexné vyšetrenie všetkých orgánových systémov,
- kontrolu stavu očkovania (napr. tetanus),
- vyšetrenie pulzu a tlaku krvi,
- kontrolu hmotností a výšky vrátane rád a dokumentácie,
- odber materiálu na laboratórne vyšetrenia, a to moč chemicky, močový sediment, glykémia, kreatinín, krvný obraz vrátane trombocytov.

Lekár zabezpečí výkony spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek na príslušnom odbornom pracovisku, t. j. v zariadení spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek, ktoré je určené na zabezpečenie a vykonávanie vyšetrení, rozborov, skúšok a liečby v súvislosti s poskytovanou ambulatnou alebo ústavnou zdravotnou starostlivosťou (§ 7 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 84/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú určujúce znaky jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení). Ak sa v kalendárnom roku majú vykonať dve preventívne prehliadky (preventívna starostlivosť o dorast a dospelých, preventívna gynekologická prehliadka, preventívna urologická prehliadka), laboratórne vyšetrenia sa vykonávajú len raz. Podľa prílohy č. 2 ZoRZS „*lekár, ktorý vykonal preventívnu prehliadku ako prvý, má povinnosť poskytnúť výsledky laboratórných vyšetrení ďalšiemu lekárovi*“. V súlade s § 8 ods. 9 zákona o zdravotnej starostlivosti by výsledky všetkých laboratórných vyšetrení mali byť zaznamenané v elektronickej zdravotnej knižke osoby.

Ak všeobecný lekár disponuje príslušným vybavením, môže v rámci preventívnej prehliadky poistenca, ktorý dovŕšil 40 rokov veku vykonať aj elektrokardiografické (EKG) vyšetrenie – štandardné 12-zvodové zosnímanie, ktoré vykazuje samostatne. V prípade, že tento výkon realizovať nemôže, odošle poistenca špecialistovi (kardiológ, angiológ, internista).

Preventívnu prehliadku vykonáva lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo, podľa prílohy č. 2 ZoRZS ju u poistencov do 28. roku veku môže vykonať aj lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria.

Prehliadka sa vykonáva raz za dva roky, v prípade darcov krvi a darcov orgánov alebo tkanív raz za rok [bližšie pozri komentár k § 2 ods. 1 písm. k) ZoRZS].

K písm. e), f), g)

Ako uvádza Lenčová, „význam prevencie v zubníom lekárství je umocněn faktem, že onemocněním, které je v tomto oboru nejčastěji předmětem intervence, t. j. postižení tvrdých zubních